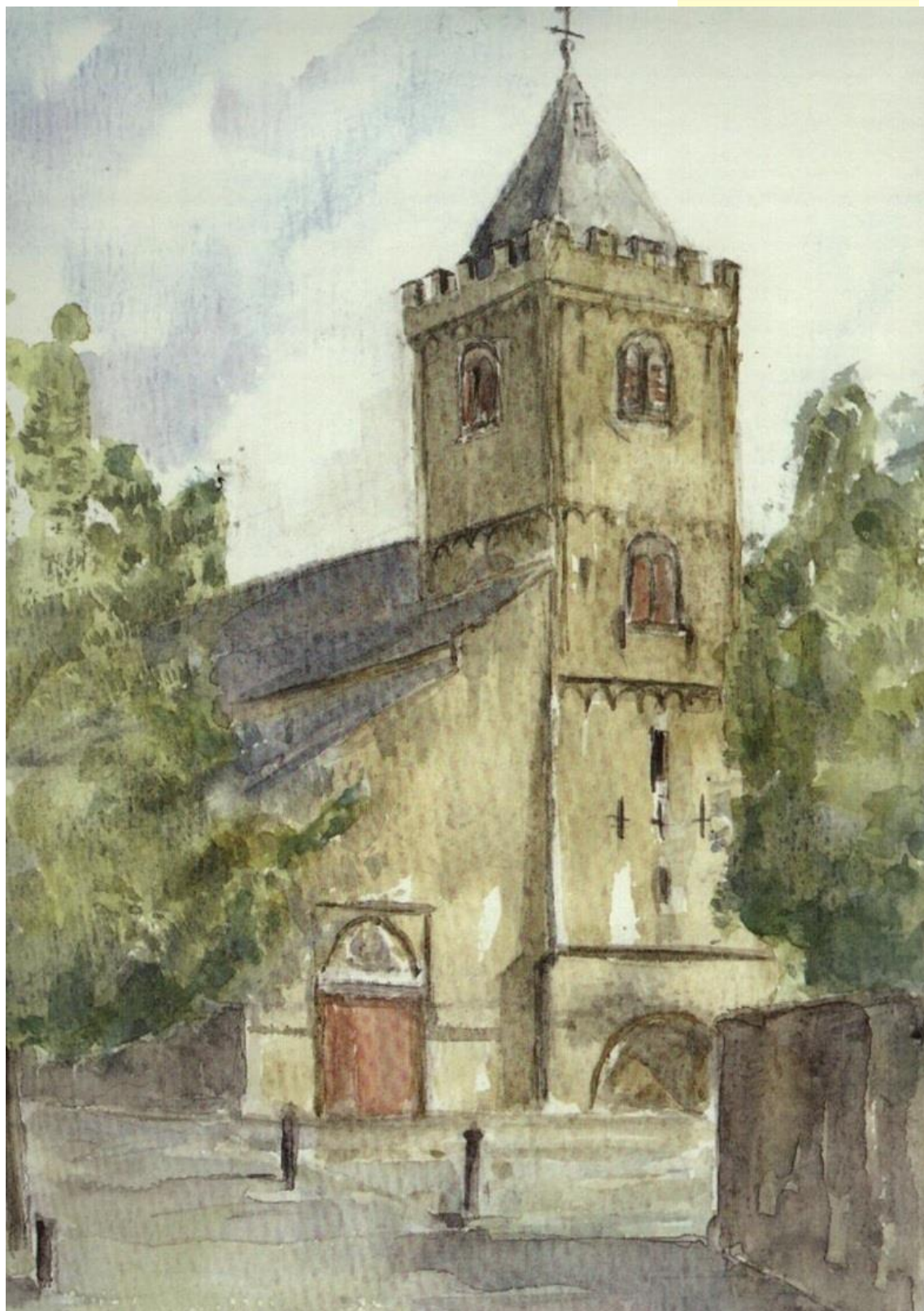

Het open Huis

***Kerkblad van de Protestantse
Gemeente te Muiden
42e jaargang nr. 5, 28 april 2017***

GELOVEN

Het is een kwestie van richting,
een bepaalde weg die je gaat.
Zelf had je 'm nooit gevonden,
een weg die jou vond,
een weg die je werd aangewezen.
Of hij begaanbaar is,
of hij goed afloopt,
je moet het maar vertrouwen.
Pas als je de eerste stap doet,
de tweede stap,
pas gaandeweg krijg je zekerheid.
Een vreemde weg,
maar je komt niet bedrogen uit.
Degene die hem je aanwijst,
heeft kennelijk het beste met je voor.
Ach Hij, een God die niets liever wil
dan dat je leeft volgens je diepste bestemming.
Als jij maar mens bent,
een prachtig en compleet mens.

Hans Bouma
(uit: Elisabethbode d.d. 3-3-2017 nr. 5)

Mariejanne de Waart

Kerkdiensten in de Grote Kerk

Zondag 30 april

10.00 uur ds. A. Groeneveld, Almere
Kleur: wit Collecte: 1. SchuldHulpMaatje
2. Kerk

Zondag 7 mei

10.00 uur ds. J. Bellwinkel, Leiden
Kleur: wit Collecte: 1. Missionair werk en Kerkgroei
2. Onderhoud gebouwen

Zondag 14 mei

10.00 uur ds. R.J. Bakker, Amsterdam
Kleur: wit Collecte: 1. SchuldHulpMaatje
2. Kerk

Zondag 21 mei

10.00 uur ds. G. Hoogterp
Kleur: wit Collecte: 1. SchuldHulpMaatje
2. Onderhoud gebouwen

Donderdag 25 mei, Hemelvaartsdag (LET OP: in WEESP, GROTE KERK)

Zie stukje vooraankondiging elders in dit blad

09.15 uur vertrek per fiets vanaf de Kerk in Muiden

10.00 uur ds. M. Hage en ds. G. Hoogterp

Autodienst

Als u gebruik wilt maken van de autodienst, dan kunt u bellen naar:

30 april	: Dhr. Frans Zevering	Tel. 264318
7 mei	: Dhr. Joop Bleeker	Tel. 263243
14 mei	: Dhr. Hein van Kooij	Tel. 265211
21 mei	: Dhr. Dick Mansvelder	Tel. 264666
25 mei	: Dhr. Arie Eggebeen	Tel. 263427

Bloemendienst

30 april	: Fam. van Leeuwen
7 mei	: Fam. van Meurs
14 mei	: Fam. van de Bos
21 mei	: Fam. de Wilde

Terugblik Pasen

We hebben prachtige Paasdagen mogen vieren. De aanloop met diensten in de Stille Week. Nieuw was het Paasontbijt, mogelijk gemaakt door een perfecte organisatie van de Kerk-Anders-Vieren-groep. Alhoewel niet helemaal nieuw, want precies 40 jaar geleden begon de toenmalige Gereformeerde gemeente ook zo de dag van de opstanding.

Hoogtepunt was ook het bloeiende kruis. Opvallend waren tijdens de kerkopenstelling op Vlaggetjesdag, op Tweede Paasdag, de reacties van menig kerkbezoeker. Zonder uitleg van woorden snapt eigenlijk iedereen dit symbool van nieuw leven en opstanding.

De diensten van de Paascyclus werden ook dit jaar omlijst met veel passende muziek. Onze cantorij heeft intens gezongen en Michel Frakking begeleidde ons met prachtige trompetklanken.

Dit alles werd bekroond met een wel heel speciaal moment.

In de Paasviering kreeg cantor-organist Koos Damman voor vele (56!) jaren inzet de gouden onderscheiding met briljant van de vereniging van kerkrentmeesters. Koos, van harte gefeliciteerd en

hopelijk inspireert het jou om te blijven spelen en begeleiden en ons allen om te zingen om zo samen de lofzang vreugdevol gaande te houden.

Kijk voor meer foto's van het Paasontbijt en de onderscheiding van Koos Damman op onze website www.grotekerkmuiden.nl

Muider Passion

Na meer dan een jaar in Muiden heb ik onze voormalige woonplaats Leeuwarden nog niet zo sterk gemist als tijdens de dagen voor Pasen toen daar de Passion plaatsvond. Na de bijzonder ingetogen Avondmaal dienst op Witte Donderdag in onze kerk zag ik thuis op de bank voor de TV hoe Jezus en zijn leerlingen in het Cambuurstadion avondmaal vierden, en hoe Maria in het Fries *de Nije Dei* zong, de kern van de Paasboodschap: het licht van de nieuwe dag! Ook het slot van de uitzending raakte me toen de opgestane Jezus indringend zong: 'Kan ik iets voor je doen'.

*'Kan ik iets voor je doen?
Is er iets wat ik doen kan,
wat je helpt in de pijn?
Wat iets voor je betekent
wil ik graag voor je zijn.'*

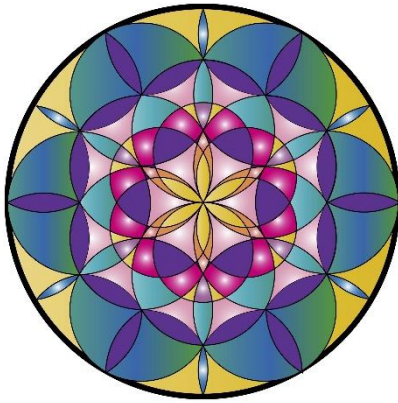
Prachtig hoe de betekenis van Pasen zo binnen kan komen. Aan het eind van de bijzondere Paascyclus in onze St. Nicolaaskerk was de cirkel wat mij betreft rond met de witte tafel van het paasontbijt. Na dit feestelijke begin bleef de tafel midden in de kerk staan en waren wij als gemeente in de dienst op de Paasmorgen verzameld rond het stralend witte en lege kruis. Een bijzonder symbolisch moment en voor mij het gevoel van een echte Muider Passion.

Gespreksgroep

De gespreksgroep Geloven en Leven zal komende maand niet plaatsvinden op de eerste woensdag van mei, maar op de tweede. Dit in verband met de meivakantie. We komen dus weer samen voor een goed gesprek en een kop koffie op woensdagmorgen 10 mei om 10.00 uur. Het thema is eenzaamheid.

Verbinding en Verbeelding

In de week van 11 t/m 18 mei organiseren onze burens de Jozefschool en de RK-parochie Levend Water een project rond Boeddhisme. In de RK kerk zullen één of meerdere lama's samen een echte zandmandala gaan maken.

Op donderdagavond 18 mei zal er in onze kerk een panelgesprek plaatsvinden met als thema Verbinding en Verbeelding. Drie verschillende voorgangers uit drie verschillende tradities zullen daar spreken: lama Choenyi, pater Jan Haen en ikzelf namens onze protestantse traditie.

De locatie is niet toevallig. Immers ook ons historische kerkgebouw is vol verbeelding met de eeuwenoude middeleeuwse muurschilderingen.

Tijdens de avond zullen we uitleg krijgen over de betekenis van de mandorla, mandala's en de fresco's. In deze tijd van verscherping van tegenstellingen zullen we samen zoeken naar de gemeenschappelijkheid tussen het boeddhisme en de verschillende christelijke tradities. Zie verder in dit kerkblad het persbericht.

Tussen Pasen en Pinksteren

Dit jaar zullen we tussen Pasen en Pinksteren dus stilstaan bij verbinding en mandala's. Tussen Pasen en Pinksteren ligt ook Hemelvaart, een prachtig feest van de kerk. Ook daarbij ontbreekt verbeelding niet. Dit jaar zullen we met onze burens van Muiderberg en Weesp een gezamenlijke viering houden in de kerk in Weesp, aanvang 10.00 uur. Voor wie wil en kan bent u uitgenodigd samen naar Weesp te fietsen, vertrek om 9.15 uur bij onze kerk. Ook kunt u gebruik maken van de autodienst.

Tussen Pasen en Pinksteren zijn we zo beeldend en bewegend samen op weg. Verbonden met de Levende Heer en met elkaar. In die wetenschap mag ik u hartelijk groeten,

ds. Gerben Hoogterp

Kerkenraad

Op 4 april vergaderde de kerkenraad samen met twee kerkvisitatoren. Eens per vier jaar komen in onze kerken wijze mensen uit de regio (een predikant en een ouderling of diaken) bij de kerkenraden op bezoek om te vragen hoe het gaat. Zij hebben vooraf een gesprek met de predikant en er is voor gemeenteleden gelegenheid hen te spreken. Van die mogelijkheid is op 4 april geen gebruik gemaakt.

De kerkenraad begon zijn vergadering met de visitatoren volgens het protocol in afwezigheid van ds. Hoogterp. Onze belangrijke punten – de lofzang in het eigen mooie kerkgebouw gaande houden, samenwerking zoeken met buurgemeenten, zichtbaar zijn in de Muidense samenleving – bleek ds. Hoogterp in zijn gesprek met de visitatoren ook genoemd te hebben. De samenwerking tussen de predikant en de andere kerkenraadsleden is goed!

In het gesprek met de volledige kerkenraad kwam naar voren dat er nu weliswaar geen vacatures zijn voor ouderling of diaken, maar dat er wel zorgen zijn over de opvolging.

Wat voor gemeente willen we zijn op weg naar 2025? We zullen ons moeten verdiepen in de leefwereld van onze doelgroepen. Voor buitenstaanders is de drempel voor onze kerkdiensten te hoog. Wat hebben we dan meer te bieden, waar is vraag naar? Hoe presenteren we ons straks in de nieuwe wijk De Krijgsman?

Er is heel wat om over na te denken. Dat is een taak voor de kerkenraad, maar daarbij is inbreng en meedenken van de gemeente broodnodig.

Jacomien van den Hoven, secretaris kerkenraad

Diaconie

“Help slachtoffers hongersnood”

Op zondag 2 april en donderdag 13 april is er in de kerk voor deze actie gecollecteerd. De opbrengst was overweldigend ruim € 500,00.

Iedereen hartelijk bedankt en we maken dit bedrag over naar de Samenwerkende Hulporganisaties.

Collecte Missionair Werk en Kerkgroei ~ Help de nieuwe kerk in Zwijndrecht

Op 7 mei wordt in veel gemeenten van de Protestantse kerk gecollecteerd voor het missionaire werk.

In maart 2013 heropende de burgerlijke gemeente Zwijndrecht "Het Badhuis", een gezamenlijk project van de oude kerk, de stichting Welzijn ouderen en het wijkplatform. Het Badhuis wil een huiskamer voor de wijk zijn en een plek om elkaar te ontmoeten. Er is een uitgebreid activiteiten aanbod voor de hele wijk, voor jong en oud. Zo is er 4 ochtenden in de week "koffiehuis", is er iedere woensdagochtend een brunch en zijn buurtmaaltijden en de kinderclubs populair. Het doel is om als kerk dienstbaar te zijn aan de mensen in de wijk. Als kerk van Muiden willen we de kerk van Zwijndrecht een handje helpen.

Collecten 30 april, 14 en 21 mei ~ SchuldHulpMaatje

Bundeling van krachten een succes, samen lukt 't.

Samenwerken, dat is de basis van SchuldHulpMaatje en het geldt voor alle geledingen in het landelijk netwerk. Samen kun je onevenredig veel meer dan alleen. Waaruit dat blijkt? Ten eerste uit samenwerking tussen een maatje en een hulpvrager. Een maatje ondersteunt en leert iemand hoe hij in de toekomst weer zelf de regie over zijn financiële huishouding kan nemen. Hij neemt het niet over. Hij neemt ook niet de plaats in van een professionele hulpverlener.

Waar nodig verwijst hij door naar professionele hulpverlening. Ook dan blijft het maatje raadgever en hulp, en heeft tijd om naar iemands persoonlijke verhaal te luisteren. Een lokale werkgroep van SchuldHulpMaatje ontstaat altijd uit een samenwerkingsverband van plaatselijke kerken. Samen sluiten zij een overeenkomst met de gemeentelijke overheid en gaan samenwerking aan met maatschappelijke organisaties.

Door de samenwerking met woningcorporaties heeft bijvoorbeeld menig maatje al een huisuitzetting weten te voorkomen. Aan een vriendelijke vrijwilliger vertel je nu eenmaal eerder over je zorgen dan dat je naar het maatschappelijk werk stapt.

Een oplettende vrijwilliger verwijst door naar SchuldHulpMaatje.

Als diaconie ondersteunen we de SchuldHulpMaatjes en willen we deze collecten van harte bij u aanbevelen.

Namens de Diaconie,
Jitty Meinders-Rodenburg

Een terugblik uit dankbaarheid

Er moest een organist in Muiden worden benoemd. Met twaalf kandidaten werd er eind maart 1961 een vergelijkend orgelspel gehouden. We zaten met zijn allen in de consistoriekamer onze beurt af te wachten om te spelen. Dat was zenuwslopend om daar met zoveel organisten te zitten. We moesten stuk voor stuk twee psalmen spelen met voor- en naspel en een orgelwerk. Als dat gebeurd was mocht je naar huis. Je zou later bericht krijgen over de uitslag. De commissie, die je niet te spreken kreeg, bestond uit gecommitteerden van de Hervormde kerk. Verder zaten in de beoordelingscommissie de plaatselijke predikant ds. C. van der Wal en de kerkvoogden Rensenbrink en Breijer. Besloten werd om mij op zondag 9 april een morgen- en avonddienst te laten spelen. Na beide diensten kennelijk op overtuigende wijze gespeeld te hebben werd mij meteen na afloop van de avonddienst gevraagd of ik organist wou worden. Tegen de predikant, dominee Van der Wal, zei ik later, een beetje eigenwijs "Veni, vidi, vici, ik kwam, zag en overwon". Mijn indiensttreding als organist ging onmiddellijk in op de zondag daarop: 16 april 1961. Dat is dus inderdaad precies 56 jaar geleden. Het betekende steeds twee diensten op de zondag te moeten spelen in de kerk van Muiden. Vanuit Amsterdam moest ik zondags twee keer heen en terug met de bus naar Muiden. Meestal ging ik ook zaterdags om te studeren. Soms, als het mooi weer was, ging ik ook wel op de fiets. Wat was ik trots en blij dat ik organist in een oude kerk met een historisch orgel was. Een tijd combineerde ik op een bijzondere manier de functie met die van de Waalse Kerk in Amsterdam waar de kerk om 11 uur begon. Tot en met het voorspel voor de collecte speelde ik in Muiden, waarna mijn vrouw de begeleiding van de gemeentezang overnam en ik onder het zingen stillietjes de kerk uit sloop om op tijd in Amsterdam te zijn voor de Eglise Wallone. Zo zou ik veel kunnen verhalen rond het orgel in Muiden. Dankbaar kijk ik terug op het feit dat ik na 56 jaar nog iedere zondag met zoveel plezier de lofzang mag gaande houden. Dat "mijn kerk" met "mijn orgel" dat niet ongemerkt voorbij heeft laten gaan en het hoofdbestuur van de Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk Beheer

in de Protestantse Kerk op voordracht van het college van kerkrentmeesters in Muiden mij het draaginsigne in goud met briljant heeft uitgereikt stel ik bijzonder op prijs en stemt mij mede tot dankbaarheid. Uw cantor-organist Koos Damman

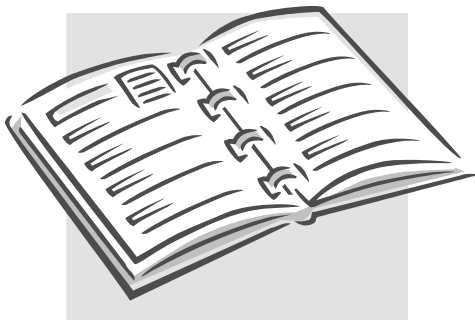
Sobere maaltijd

Op 31 maart zaten we in het Rehoboth gebouw met ruim 20 mensen aan gezellig gedekte tafels en aten groentesoep, brood en een toetje. Er heerste een gezellige sfeer. Bep van Dijk vertelde over het vastenactieproject; dit keer steunen we jeugdcentra in wijken van San Salvador. Daarna ging een mooi blikken doosje rond, waar iedereen een bijdrage in stopte. Na aftrek van de geringe kosten bleef er 141 euro over, een heel mooi bedrag voor San Salvador. Tot slot was er nog koffie en thee. Het is fijn dat er altijd weer een groepje mensen is dat helpt om de Sobere maaltijd op touw te zetten en te laten slagen.

Dank jullie wel! Bep van Dijk en Nel Bonneur

Agenda

- 4 mei 19.00 uur Dodenherdenking (Grote Kerk)
- 8 mei 19.30 uur vergadering Activiteitencommissie (bij Johan Habraken)
- 8 mei 20.00 uur gespreksgroep Kerk Anders (bij ds. Hoogterp)
- 10 mei 10.00 uur gespreksgroep Geloven en Leven, Open Deur (Rehoboth)
- 10 mei 18.00 uur Andermaal (Rehoboth)
- 18 mei 20.00 uur thema-avond Verbinding en Verbeelding (Grote Kerk)
- 25 mei 10.00 uur Hemelvaartsdag, kerkdienst (Grote Kerk in Weesp)

Vooraankondiging Hemelvaartsdag

Dit jaar zullen we met onze burens van Muiderberg en Weesp een gezamenlijke viering houden in de Grote kerk in Weesp, aanvang 10.00 uur. Voor wie wil en kan bent u uitgenodigd samen naar Weesp te fietsen, vertrek 9.15 uur bij onze kerk. Ook kunt u gebruik maken van de autodienst.

Activiteitencommissie

De vorige keer heb ik uitgebreid geschreven over de start van de zomeropenstelling van de kerk en de expositie die vanaf dat moment te bewonderen valt. Daarom nu alleen een korte samenvatting hiervan:

> **Start zomeropenstelling**

Vanaf 29 april op zaterdagmiddagen van 12.00-16.00 uur

> **Expositie *Queeste naar 'n hemel* door Jef Hendriks**

Van 29 april t/m 1 juli tijdens de zomeropenstelling op zaterdagmiddagen

> **Toelichting door Pater Jan Haen op de expositie *Queeste naar 'n hemel***

Zondag 4 juni 2017 om 11.30 uur.

> **Trio Escapada & Omar Mollo - Tango, het Argentijnse levenslied**

Op zaterdag 13 mei a.s. is de laatste editie in dit seizoen van de serie Proefkamermuziekconcerten. Het Trio Escapada, bestaande uit Emma Breedveld (viool), Bence Huszar (cello) en Sebastiaan van Delft (piano) treedt op met zanger/gitarist Omar Mollo.

De tango is het Argentijnse levenslied, en niemand die dat zo bezield en meeslepend kan zingen als Omar Mollo. Begonnen als rockmuzikant is Omar Mollo nu dé vertolker van de Argentijnse tango. Hij sleept prijs na prijs in de wacht, waaronder in 2015 de prestigieuze Konex-prijs, toegekend door de Argentijnse regering voor zijn muzikale verdiensten. Deze prijs werd eerder toegekend aan onder meer Astor Piazzolla.

Trio Escapada en Omar Mollo brengen in dit programma alle emoties die de tango rijk is met vuur en verve over het voetlicht. Een avond vol swingende en ontroerende Argentijnse tango's en walsen, maar ook de prachtigste Argentijnse folklore. Het trio speelt bovendien één van de meest geliefde werken van tangogrootmeester Astor Piazzolla, de Vier Jaargetijden van Buenos Aires. In de traditie van de troubadours nemen de muzikanten het publiek op deze avond om 20.00 uur mee op een vlucht door het leven. Kaarten (à € 12,50, € 25,-- of € 29,--) voor dit bijzondere concert kunt u telefonisch reserveren via 06-15173471 of per e-mail: reserveren@proefkamermuziek.nl Elke entreekaart is inclusief een glas wijn (of evt. andere consumptie) en reserveringskosten. Alle informatie vindt u op www.proefkamermuziek.nl

Wij hopen dat u komt kijken én luisteren in de Grote Kerk!

Namens de Activiteitencommissie,
Anja van Capelle

Boeddhisme op de Jozefschool Muiden en Weesp VERBINDING EN VERBEELDING

Elk jaar staat de Jozefschool in Muiden en Weesp in het teken van één van de grote wereldgodsdiensten. Dit is bedoeld om de leerlingen kennis te laten maken met religies en het gesprek aan te gaan over verschillen en overeenkomsten.

De beleving van het kind staat daarbij centraal. Om dit in de praktijk te brengen en een voorbeeld te stellen is er dit jaar een ambitieus project ontstaan om de principes uit het Boeddhisme aan de leerlingen mee te geven en daarbij ook de ouders, de buurt en de kerk te betrekken. Tijdens het project wordt telkens de verbinding gezocht met de katholieke en protestantse kerk in Muiden. Zo wordt er gelijktijdig gewerkt aan een zandmandala door lama Choenyi en aan een

mandorla door pater Jan Haen in de H. Nicolaaskerk in Muiden. Ook wordt er yoga gegeven aan de leerlingen en zullen de leerkrachten in traditionele kleding rondlopen. Verbinding en verbeelding zijn vaardigheden die, in deze tijd, heel belangrijk zijn om te ontwikkelen. Zeker omdat polarisatie en vooroordelen aan de orde van de dag zijn. De leerkrachten en de kerk zijn in dit project de verbinding aangegaan met een lama en hebben een heel mooi, divers programma ontwikkeld waarbij mandala's tekenen, yoga en meditatie een leidraad vormen. Verder worden ouders uitgenodigd op de school en in de kerk en valt er van alles te beleven en te zien.

Even alle punten op een rijtje:

- 14 mei: lama werkt aan de zandmandala in de H. Nicolaaskerk van 12.00 tot 16.00 uur. Kinderen kunnen ook mandala's maken en kleuren.
- 15 mei: lama en pater werken samen. De kerk is open vanaf 10.00 uur.
- 16 mei: pater werkt verder aan de mandorla. Kerk open vanaf 10.00 uur.
- 18 mei: vraaggelsgesprek "Verbinding en verbeelding" met lama Choenyi, pater Jan Haen en dominee Gerben Hoogterp.
- Dit gesprek wordt door Jeppe de Boer geleid en vindt plaats in de Protestantse Kerk te Muiden.
- Aanvang: 20.00 uur. Entree is gratis.
- Iedereen is van harte welkom.

Protestantse Gemeente te Muiden

Grote of Sint Nicolaaskerk Kerkstraat 3 – 1398 AJ Muiden

Vergadergebouw Rehoboth Kloosterstraat 6

Predikant Ds. G.J. Hoogterp
De Pauw 1, 1398 CT, tel. 769042
e-mail: ghoogterp@grotekerkmuiden.nl

Kerkenraad:
Voorzitter Mevr. E.W. Janssen-Stam
Burg.de Raadsingel 8, 1398BE, tel. 261912
e-mail: voorzitter@grotekerkmuiden.nl

Secretaris Mevr. J.J.M. van den Hoven-Scholten
Het Karveel 11, 1398BV, tel. 261800
e-mail: secr@grotekerkmuiden.nl

Postadres kerkenraad Kloosterstraat 6, 1398 AM, Muiden

Diaconie Voorzitter: mevr. J.H. Meinders-Rodenburg
De Lange Gangh 13, 1398CV, tel. 261790
e-mail: diaconie@grotekerkmuiden.nl

College van Kerkrentmeesters Voorzitter: H. ter Beek
Het Hert 10, 1398EJ, tel. 263411
e-mail: cvk@grotekerkmuiden.nl

Penningmeester: R. van Meurs
De Pauw 5, 1398 CT, tel. 0858780434
e-mail: penningmeester@grotekerkmuiden.nl

Website www.grotekerkmuiden.nl

Activiteitencommissie Secretariaat: mevr. A. van Capelle-Goor
Amersfoortsestraatweg 69-B14, 1403 AP Bussum
e-mail: acgrotekerkmuiden@gmail.com
Voor informatie over gebruik van de Grote Kerk:
tel.0294 264298 (b.g.g.: 0294 263398 of 085 8780434)

Rekeningnummers

Kerk	NL20RABO0343150484	t.n.v. Protestantse Gemeente te Muiden
	NL66INGB0000225618	t.n.v. Protestantse Gemeente te Muiden
Diaconie	NL14RABO0343150107	t.n.v. Diaconie Protestantse Gemeente te Muiden
Zending	NL38RABO0343154234	t.n.v. Zending Protestantse Gemeente te Muiden
Activiteitencommissie	NL73RABO0157098486	t.n.v. Activiteitencommissie Grote kerk te Muiden
Het Open Huis	NL61RABO0157017222	t.n.v. Kerkblad Het Open Huis, Muiden

Kerkblad Ledenadministratie: Mevr. M. Eggebeen-de Haan
Vondelstraat 20, 1398XL, tel. 263427, e-mail: kerkbladoh@live.nl,
Jaarabbonement € 10,-. Postabbonement (incl. frankeerkosten) € 20,-
Rekening NL61RABO0157017222 t.n.v. Kerkblad Het Open Huis, Muiden

Inleveren kopij voor het volgende kerkblad bij:

M. Eggebeen, Vondelstraat 20, 1398XL, tel. 263427

e-mail: kerkbladoh@live.nl, uiterlijk op donderdag **18 mei 2017**

Kyriakon X: een republikeinse plek om in te schuilen

In Frankrijk vindt de contra-reformatie haar hoogtepunt in het absolutisme. De Franse koningen worden beschouwd als vertegenwoordigers van Gods wil op aarde. Als zodanig presenteren zij zich in Parijs met een gewijde bouwkunst. In 1677 laat Lodewijk XIV een persoonlijke kapel bouwen bij het militaire ziekenhuis, *Les Invalides*. Architect Mansard tekent voor het ontwerp. Uit cirkels en vierkanten bouwt hij zijn schitterende *Dôme des Invalides* op!

In 1744 zwoert Lodewijk XV een kerk te zullen bouwen, zodra hij geneest van een ernstige ziekte. Na zijn genezing laat hij architect Soufflot de kerk van *Ste G n vi ve* bouwen.

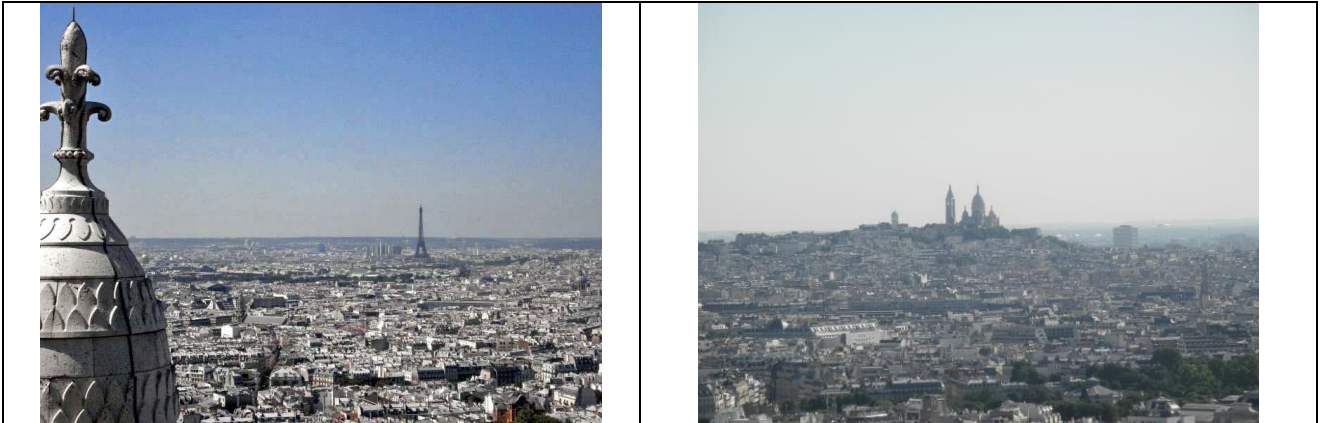

De Franse revolutie maakt een einde aan de absolute monarchie en bindt de strijd aan tegen het christendom. In 1791 wordt de kerk van *Ste G n vi ve* op last van de Grondwetgevende Vergadering gesloten. Het gebouw wordt het *Pantheon* genoemd en zal dienst doen als monument ter ere van de grote denkers, schrijvers en wetenschappers van de republiek.

Ook de *Dôme des Invalides* verliest zijn oorspronkelijke bestemming. Voortaan zullen hier de belangrijkste militaire leiders van Frankrijk te ruste gelegd worden. In 1840 wordt Napoleon onder de grote koepel van *Les Invalides* begraven. Sindsdien vormt zijn praalgraf het centrum van een reusachtig militair mausoleum.

Symbolen aan de horizon van Parijs

Sinds de Franse revolutie presenteren politiek en religie zich als alternatieve wereldbeschouwingen. Als twee rivaliserende krachten bepalen de Eiffeltoren en de *Sacré Coeur* de horizon van Parijs.

Tijdens de Frans-Pruisische oorlog van 1871 lijdt Frankrijk een verpletterende nederlaag. Belegering, hongersnood en een verschrikkelijke burgeroorlog zijn het gevolg. Geschokt door deze verschrikkingen roepen politiek geëngageerden op de idealen van de Franse revolutie in ere te herstellen. De wereldtentoonstelling, die in 1889 gehouden wordt ter gelegenheid van de honderdste verjaardag van de Franse revolutie, biedt de mogelijkheid deze oproep wereldwijd uit te dragen. Geïnspireerd door de obelisk, het Egyptische symbool van een lichtstraal, verrijst de Eiffeltoren als een baken van revolutionair licht. Christenen reageren op de maatschappelijke ontworteling als gevolg van de burgeroorlog met een pleidooi om terug te keren naar de oorsprong van het geloof. Op de berg van Montmartre bouwen zij de Kerk van het Heilige Hart, de *Sacré Coeur*. Met de middeleeuwse kathedraal van Perigeux voor ogen grijpen ook zij terug naar een symbool uit het verleden.

De beide monumenten die aan de Parijse horizon getuigen van twee alternatieve visies op de wereld, hanteren eigen symbolen en feestdagen. 'Marianne' verpersoonlijkt de Franse republiek. 14 Juli (de bestorming van de Bastille) is de nationale feestdag van Frankrijk. De maagd Maria belichaamt het Katholicisme. 15 Augustus is gewijd aan haar hemelvaart.